

Lausunnon antaminen Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle rakennus- ja ympäristöjaoston poikkeamispäätöksestä 21-2-POI

55/10.03.00/2021

RYJA 02.06.2021 § 87

Pälkäneen rakennus- ja ympäristöjaosto hyväksyi päätöksellään 03.02.2021 § 17 poikkeamishakemuksen koskien raskaan liikenteen jakeluaseman paikallaan pysyttämistä. Päätöksellä poiketaan MRL 58 §:n 1 momentista, jonka mukaan rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa (rakentamisrajoitus). Jakeluaseman alue on voimassa olevassa asemakaavassa merkitty ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialueeksi (TY-1).

Päätöksestä on jätetty valituskirjelmä Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on pyytänyt lausuntoa valituksen johdosta (Hämeenlinnan hallinto-oikeuden dnro: 20414/03.04.04.16/2021). Määräpäivä lausunnon antamiselle oli 7.5.2021. Rakennusvalvonta on pyytänyt lisää aikaa lausunnon antamiselle 4.6.2021 asti.

Valituksellaan valittaja hakee muutosta poikkeamispäätökseen lupa nro 21-2-POI. Valittaja vaatii rakennus- ja ympäristöjaoston 03.02.2021 §17 päätöksen kumoamista.

Valmistelu ja lisätiedot:

Arttu Jokinen, rakennustarkastaja
p. 040 546 0314, arttu.jokinen@palkane.fi

Elina Heinonen, ympäristönsuojelusihteri
p. 040 829 1178, elina.heinonen@palkane.fi

Esitys

Rakennustarkastaja:

Rakennus- ja ympäristöjaosto päättää antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen valituksesta:

Päätöksen lainvastaisuus

Valituksessa todetaan, että päätös on lainvastainen aiheuttaen maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n 2 momentin vastaisesti merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Rakennus- ja ympäristöjaosto on myöntänyt poikkeamisluvan seuraavilla ehdoilla:

*-polttonesteiden jakeluaseman sijaitessa pohjavesialueella, tulee jakeluaseman pysyttämiseksi saada ympäristölupa.
-tehtävä hulevesiselvitys, josta on pyydettävä ympäristönsuojelun lausunto.*

Rakennusvalvontaviranomaisen käsityksen mukaan, annettujen ehtojen

mukaisesti myönnetty poikkeaminen ei ole lainvastainen, eikä siten aiheuta MRL 171 §:n 2 momentin mukaisesti merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia eikä vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista.

Kiistatonta asiassa on se, että valituksen alainen jakeluasema sijaitsee Iso-kangas-Syrjänharju 1E pohjavesialueella. Kuitenkin alueella voidaan sallia jakeluasematoimintaa, mikäli toimintaa harjoitetaan ympäristönsuojelulain ja jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (314/2020) mukaisesti. Hakemuksen mukainen toiminta vaatii ympäristöluvan, jonka hakemisen edellytys on hyväksyty poikkeamislupa. Ympäristöluvan edellytykset arvioidaan ympäristölupamenettelyssä ja toiminnasta mahdollisesti aiheutuvia riskejä ja haittoja rajoitetaan ympäristölupamääräyksillä siten, että kaavamerkinnän ja toiminnan aiheuttamat vaatimukset täyttyvät alueen erityispiirteet huomioiden. Edelleen ympäristölupamenettelyssä tulee selvitettäväksi vaikutukset Natura 2000 -alueisiin poissulkien luonnonsuojelun tavoitteiden syrjäytymisen.

Korkein hallinto-oikeus on 24.3.2021 antamallaan vuosikirjapäätöksellään KHO:2021:34 myöntänyt läheiselle Aapiskukon jakeluasemalle ympäristöluvan, joka sijaitsee samalla 1E-luokan pohjavesialueella, kun nyt valituksenalainen pysytettäväksi tarkoitettu raskaan liikenteen jakeluasema. Vuosikirjapäätöksen mukaisesti pohjavesialueelle on mahdollista hakea ja saada ympäristölupa.

Merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset pohjaveteen ja Natura 2000 -alue

Ympäristöministeriön 22.2.2017 päivätyssä kirjeessä elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksille, Polttonesteen jakeluasemien sijoittuminen pohjavesialueella ns. JAPO-kirje, YM7/401/2016, joka on korvannut ympäristöministeriön 26.3.2007 antaman polttonesteiden jakeluasemaa pohjavesialueilla koskevan valvontaohjeen (ns. JAPO-ohjeen), mukaan pohjavesialueella sijaitsevan jakeluaseman ympäristölupaharkinnassa tulee huomioida tapauskohtaisesti jakeluaseman olosuhteet sekä riskienhallinta. Polttonesteen jakeluaseman on täytettävä nestemäisten polttonesteiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (444/2010) vaatimukset. Palavien nesteiden jakeluasemaa koskevan standardin SFS 3352, jossa esitetään pohjavesialueelle sijoittuvalla jakeluasemalle oma rakennemalli, mukaisten suojaustoimien lisäksi sijoittamista harkittaessa edellytetään aina tapauskohtaista harkintaa. JAPO-kirjeessä todetaan, että polttonesteen jakeluasema tulee ensisijaisesti sijoittaa luokitellun pohjavesialueen ulkopuolelle. Voimassa oleva lainsäädäntö ei kuitenkaan aseta ehdotonta estettä jakeluaseman sijoittamiselle pohjavesialueelle. Kuten edellä on todettu, ympäristölupaharkinnassa huomioidaan tapauskohtaisesti jakeluaseman olosuhteet ja riskien hallinta.

Rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, että ympäristölupahakemusta varten Neste Markkinointi Oy:n tulisi tutkia alueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteita. Lisäksi lupahakemuksessa tulisi esittää toimet, joilla täytetään nestemäisten polttonesteiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (444/2010) vaatimukset. Hakemuksessa tulisi arvioida tapauskohtaisten olosuhteiden ja esitettyjen rakenteellis-

ten ja toiminnallisten ratkaisujen perusteella luvan myöntämisen edellytyksiä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on valituksessaan viitannut, että jakeluaseman paikkaa voidaan pitää maaperä- ja pohjavesiolosuhteidensa perusteella hyvin samankaltaisena kuin läheisen Aapiskukon entinen jakeluaseman paikka on ollut. Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto yhtyy tähän käsitykseen ja toteaa, että Aapiskukon jakeluaseman alueella on ympäristölupaprosessin aikana suoritettu merkittäviä maaperä- ja pohjavesitutkimuksia ja esitetty kattavat tekniset ja rakenteelliset pohjaveden suojaustoimenpiteet.

Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto viittaa Korkeimman hallinto-oikeuden on 24.03.2021 Pirkanmaan ELY-keskuksen edellä viittamaan Aapiskukon jakeluaseman sijoituslupa-asiassa antamaan vuosikirjapäätökseen taltionumero 126. Korkein hallinto-oikeus on saattanut voimaan Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaoston päätöksen myöntää Neste Markkinointi Oy:lle ympäristölupa Aapiskukon jakeluasemalle. Tehdyt tutkimukset ovat osoittaneet, että maaperä on heikosti läpäisevää ja sillä sijaitsee pohjaveden virtausta estäviä ja ohjaavia rakenteita, kuten piilosupparakenteita, moreenikerroksia ja kalliokynnyksiä. Isokangas-Syrjänharju on saumamuodostuma, jonka maaperä pitkittäisharjuun verrattuna on heterogeenisempää, huonommin lajittunutta ja vedenjohtavuudeltaan heikompaa. Tutkimusten perusteella voitiin todeta, että Aapiskukon jakeluaseman kohdalla muodostuvien pohjavesien virtaussuunta on täysin toinen, mitä on aikaisemmin oletettu ja pohjavedet virtaavat pohjavesialueen rajauksen ulkopuolelle. Täten voidaan todeta, että tapauskohtaisen olosuhteiden arvioinnin ja esitettyjen pohjaveden suojaustoimenpiteiden perusteella pystyttiin todentamaan luvan myöntämisen edellytykset tarpeeksi kattavasti. Kyseessä olevan jakeluaseman alueen maaperä on pintaosiltaan hiekkaa ja soraa ja pohjavesiputkien havaintokorttien perusteella pohjavesi sijaitsee noin 20-25 metrin syvyydellä maanpinnasta. Jakeluaseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevissa Tavase Oy:n tutkimuspisteissä havaittiin kallion päällä jopa 17 metrin paksuisia moreenikerroksia ja osassa moreeni ja kallioselänteet nousivat pohjaveden pinnan yläpuolelle (Joni Mäkinen 12.2.2019, TUA3 tarkennettu rakenneselvitys). Pirkanmaan ELY-keskus toistaa useaan otteeseen valituksensa perusteissa, että maaperä- ja pohjavesiolosuhteittensa perusteella jakeluaseman paikkaa voidaan pitää hyvin samankaltaisena kuin läheisen Aapiskukon entinen jakeluaseman paikka on ollut.

ELY- keskus esittää valituksessaan, että mahdollisten ympäristöpäästöjen seurauksena Natura 2000 –alueen pohjavesivaikutteisiin suojeluarvoihin kohdistuvien merkittävästi heikentävien vaikutusten mahdollisuutta ei ole suljettu pois perustellen tai asianmukaisen arvioinnin keinoin päätöksen yhteydessä. Rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, että edellä mainittujen laadittavien tutkimusten perusteella on selvitettävissä pohjaveden virtaussuunnat jakeluaseman alueelta, joista voidaan tehdä johtopäätöksiä siitä, voiko jakeluasematoiminnalla olla vaikutuksia Keiniänrannan Natura 2000- alueeseen. Jaosto toteaa edelleen edellä mainitun vuosikirjapäätökseen perustuen, että Aapiskukon tapauksessa tutkimukset osoittavat virtaussuuntien muuttumisen käytännössä poistavan toiminnan aiheuttamat vaikutukset Natura 2000- alueen luontoarvoihin ja suojeluperusteisiin.

Erityinen syy

Hakija on hakemuksessa esittänyt, että jakeluasema sijoittuu Kankaanmaan teollisuusalueen reunaan, jolloin se on hyvin teollisuuden raskaalle liikenteelle saavutettavissa. Lähin seuraava raskaan liikenteen jakeluasema on Aapiskukon piha-alueella ja on vaikeammin saavutettavissa.

Kankaanmaan teollisuusalueella sijaitsee suuri määrä teollisuutta, jonne suuntautuu huomattava määrä päivittäistä raskasta liikennettä. Alueen tarpeellisen palvelutason edistämiseksi raskaan liikenteen jakeluaseman pysyttäminen alueella on sen toimintaedellytysten edistämiseksi rakennusvalvontaviranomaisen käsityksen mukaan ensiarvoisen tärkeää. On tarkoitukseenmukaista ohjata raskas liikenne alueelle johtavan tien varteen, eikä vaikeammin saavutettavissa olevan Aapiskukon jakeluaseman piiriin. Rakennusvalvontaviranomaisen käsityksen mukaan poikkeamisen erityinen syy on alueelle tarpeellisen palvelutason säilyttäminen tai parantaminen sekä elinkeinoelämän toimintaedellytysten edistäminen alueella eikä kyseessä voida katsoa olevan valituksen tekijän mielipide hakijan liiketaloudellisista syistä.

Johtopäätökset

Edellä lausutun johdosta rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, ettei valituksessa ole tuotu esille sellaisia uusia seikkoja jotka antaisivat aiheutta muuttaa rakennus- ja ympäristöjaoston 03.02.2021 § 17 tekemää päätöstä. Rakennus- ja ympäristöjaosto päättää esittää Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, että se hylkäisi valituksen ja pysyttäisi voimassa rakennus- ja ympäristöjaoston päätöksen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Pöytäkirja tarkistettiin tämän pykälän osalta kokouksessa